

U Poreču Zdravo urbano planiranje za siguran, otporan, održiv i zdravi grad

Novi dokumenti europske unije dodatno uređuju čuvanje životnog prostora za dugoročno održive gradove koji prostornim planovima podržavaju kulturu uređenja prostora, građenje i zdravlje.

Zdravi grad Poreč organizirao je 7. godinu za redom dio Motovunske ljetne škole zdravlja, stoga ova škola zdravlja poprima karakter istarske škole zdravlje, kazala je na otvaranju stručnog skupa za urbaniste, tehničku struku, predstavnike zdravih gradova u Poreču koordinatorica Zdravog grada Poreč **Nataša Basanić Čuš**. Naglasila je da tema zdravo urbano planiranje u čitavom svijetu povezuje uređenje prostora i zdravlje ljudi. Zdravlje ljudi je uvjetovano brojnim čimbenicima pa i načinom uređenja prostora na kojemu žive. Uređenje prostora najdirektnije utječe na zdravlje ljudi jer uređen prostor nudi veću kvalitetu života i daje mogućnost za zdrave životne izbore svim svojim stanovnicima. Seminar *Zdravo urbano planiranje* stoga okuplja predstavnike urbanista i šire tehničke struke, predstavnike gradskih i županijskih komunalnih odjela i odjela za prostorno planiranje, predstavnike zdravih gradova i druge zainteresirane sudionike. Cilj je ovog stručnog skupa senzibilizirati stručnjake, ključne ljude zajednice i građane na važnost skrbi o uređenju urbanog prostora kako bi životni prostor bio u funkciji zdravlja svih ljudi u zajednici. Basanić Čuš je naglasila kako u *Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji (SZO)* danas postoje neosporni dokazi o tome kako uređenost prostora, način gradnje, urbanizacija itekako utječu na zdravlje na različite načine (uređenjem zelenih površina, igrališta za djecu i odrasle, biciklističkih staza i šetnica, uređenjem pristupačnosti prostora za ranjive skupine, sadnjom alergeni i nealergeni biljaka, čistoćom prostora bez zagađivača i opasnog otpada te na mnoge druge načine).

U ime organizatora Basanić Čuš je pozdravila gradonačelnika **Lorisa Peršurića**, naglasivši da je gradonačelnik ujedno predstavnik tehničke struke te da se je i prije svog gradonačelničkog mandata kao profesionalac i stručnjak iz oblasti tehničke struke zalagao za projekte zdravog urbanog planiranja radeći u gradskim timovima na uređenju šetnica, projektu „Moj Poreč bez azbesta“, potičući alternativni promet biciklima, fitness na otvorenom i drugo.

Skup je pozdravila i zamjenica župana **Sandra Čakić Kuhar** koja je prisutne pozdravila ispred zdrave Istarske županije naglasivši da je županija uz Hrvatsku mrežu zdravih gradova jedan od osnivača Motovunske ljetne škole zdravlja. Istarska županija godinama donosi i realizira svoje planove za zdravlje te tako brine o uvjetima života i zdravlju svih građana Istre.

Zdravo urbano planiranje u Poreču 7. godinu za redom organiziraju suradnički projekti Zdravi grad Poreč i Zdravi grad Vinkovci naglašavajući sustavno, kontinuirano i predano svjetska dostignuća i spoznaje te europske smjernice zdravog urbanog planiranja.

Koordinatorica Zdravog grada Vinkovci **mr. sc. Mandić Sanković** naglasila je važnost povezivanja gradova, međusektorske suradnje, izmjene iskustva, predstavljanje primjera hrvatske i svjetske dobre prakse te značaj njegovanja principa zdravog urbanog planiranja u

vlastitom okruženju prvenstveno od strane samih urbanista i predstavnika tehničke struke. Ovi stručnjaci svojim znanjem imaju mogućnost i obvezu čuvati prostor, poticati gradnju i projektiranje koje čuva i unapređuje zdravlje u vlastitom okruženju te povezivati se s lokalnim timovima koji realiziraju projekte unapređenja zdravlja.

Centralna tema ovogodišnjeg seminara u Poreču ZDRAVO URBANO PLANIRANJE, u sklopu 24. Motovunske ljetne škole unapređenja zdravlja u prostorijama Zdravog grada Poreč bila je: ApolitikA - Smjernice za provedbu arhitektonskih politika lokalnih zajednica i **Vizije gradova i prostora – međunarodne preporuke za prostorni i urbani razvoj / Arhitektonske politike Republike Hrvatske 2013.-2020.:** Nacionalne smjernice za vrsnoću i kulturu građenja.

Ključni europski dokumenti iz oblasti urbanog planiranja koji govore o gradovima zacrtavaju smjernice koje stručnjake urbaniste, prostorne planere u gradovima potiču na to da svoje gradove i naselja čine uključivim, sigurnim, otpornim i održivim mjestima za život! Ovo je iznimno važno jer već danas 50% svjetske populacije živi u gradovima, a do 2050. godine se očekuje da će u njima živjeti 70% čovječanstva. Zato vizija modernih gradova uključuje urbano planiranje koje poštuje prostor, tradiciju i kulturu građenja te prostor oblikuje tako da podržava zdrav život svih stanovnika istih gradova.

Novi europski dokumenti posebno mjesto daju urbanim planerima u gradovima (posebice stručnjacima u gradskim upravama) i vide planere kao predvodnike promjena, znanstvenike humaniste, vizionare, stručnjake koji trebaju biti politički savjetnici za odgovorne odluke u prostoru, upravljači teritorijima gradova i regija. Dakle, mjesto urbanih planera, posebice u gradskim i županijskim upravama, vide vrlo odgovornima i značajnim, gotovo ključnim za razvoj zajednice.

Na skupu su gostovali i predavali renomirani hrvatski stručnjaci, poznati i diljem svijeta, voditelji krovnih institucija RH koje usmjeravaju i koordiniraju uređenje prostora RH poštujući EU smjernice za kulturu građenja i čuvanje prostora u funkciji zdravlja. Bili su to **prof. dr. sc. Tihomir Jukić** prof. na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, **Rajka Bunjevac** ispred Hrvatske komore arhitekata, **mr. sc. Irena Matković** ravnateljica Hrvatskog zavoda za prostorni razvoj te njene kolegice iz tima **Jadranka Vranek** i **Ingrid Gojević** i **Sandra Jakopec** iz Udruge hrvatskih urbanista.

U radnom ozračju i dobrom raspoloženju raspravljalo se o najnovijim EU smjernicama koje su ugrađene ili se ugrađuju u hrvatske propise te postaju referentni okvir za rad tehničke struke u projektiranju prostora s ciljem čuvanja okoliša i zdravlja stanovnika. Naglašeno je da su EU smjernice okvir, a lokalne mogućnosti zajednica koje žele skrbiti o zdravlju iznimno velike u nastojanju da svoje okruženje učine sretnijim, ljepšim, boljim i zdravijim mjestom za život svih svojih stanovnika.

Zdravi grad Poreč